

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Středočeský

Inspekční zpráva

Základní škola Žilina, okres Kladno

Žilina 75, 273 01 Kamenné Žehrovice

Identifikátor školy: 600 044 114

Termín konání orientační inspekce: 22. – 24. květen 2001

Čj.	035 113/01-5079
Signatura	ob3bu128

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Žilina je zálohovou organizací se třemi třídami a čtyřmi postupnými ročníky prvního stupně (druhý a třetí ročník je vyučován společně). Kapacita 73 žáků není naplněna, k 30. září 2000 školu navštěvovalo 53 žáků, 30 % tvoří žáci s vývojovými poruchami učení. Po čtvrtém ročníku přecházejí žáci do Základní školy Kamenné Žehrovice. Ve školním roce 2001/2002 bude výuka v Základní škole Žilina rozšířena o pátý ročník.

Vzdělávání probíhá ve třech třídách a v tělocvičně školy, zajišťováno je 4 pedagogickými pracovníky, z toho jednou vychovatelkou. Součástí školy je samostatné oddělení školní družiny s 21 žáky.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Ve zpracovaných, formálně funkčních a kvalitních časově tematických plánech učiva byla zjištěna nepřesnost vyplývající z nezpracování úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Například ve 28., 29., 30. vyučovacím týdnu byl vyučován ve IV. třídě slovesný způsob, který je zařazen do vyššího ročníku. Výuka byla po stránce materiální i didaktické nadstandardně připravena. Úroveň bezprostředního plánování a přípravy výuky byla celkově velmi dobrá.

Didakticky i esteticky podnětné kmenové učebny, vybavené renovovaným nebo novým nábytkem, didaktickými pomůckami, koberci, didaktickou technikou vytvářejí podmínky pro účinnou výuku. Na estetickém prostředí se výrazně podílejí žáci svými výtvarnými pracemi. Materiálně technické zázemí vzdělávání mělo nadprůměrnou úroveň.

Prostorové a materiální dispozice učeben pozitivně ovlivňovaly psychohygienické podmínky vyučování. Jejich nadprůměrná kvalita byla navíc umocněna častým střídáním činností a pohybem žáků po učebně.

Český jazyk vyučovaly 3 učitelky, z nichž jedna je odborně i pedagogicky způsobilá. Nezpůsobilost dalších dvou neovlivnila kvalitu vyučování.

V organizaci vyučování převládalo diferencované střídání činností s aktivní prací žáků. Formu společné práce střídalo párové vyučování, nebo možnost výběru mezi samostatnou prací a prací ve dvojici. Metody řízeného rozhovoru, dramatizace, vyhledávání převažovaly nad ojedinelým přímým sdělováním informací a tendencí k verbální dominanci vyučujících. V efektivním, pestrém vyučování byly vytvářeny požadované způsobilosti žáků. Vstřícný způsob vyučování respektoval pracovní tempo žáků a zohledňoval jejich specifické individuální vzdělávací potřeby. Diferencovaná práce (ve prospěch žáků s vyučovacími obtížemi) ve formě samostatného a korigovaného programu byla příkladná. V hodinách byla uplatněna práce s chybou, aktualizace, přímé výchovné prvky, problémové zadávání úkolů, herní prvky. Způsob vyučování a zvolené metody práce vytvářely schopnost samostatně pracovat. Zvolená organizace, formy a metody vyučování měly velmi dobrou úroveň.

Vstupní motivace oznámením obsahu, organizace a cílů vyučování, průběžná motivace oceňováním práce a snahy, aktualizace učiva, závěrečné vyhodnocení kvality činností žáků ovlivňovaly jejich aktivitu a atmosféru vyučování. Dobře pracující žáci byli až na výjimku aktuálně hodnoceni (i klasifikováni) v hodině. Úroveň motivace a hodnocení byla velmi dobrá.

V otevřeném a přívětivém klimatu vyučování byli žáci vedeni k souvislému vyjadřování, měli dostatek prostoru k sebevyjádření. Dílčím nedostatkem je nedůslednost dodržování pravidel řízené i neřízené komunikace (žáci mluví do řeči druhých, učitelka mluví do šumu žáků apod.)

Oblast interakce a komunikace měla celkově velmi dobrou úroveň.

Celkově byla kvalita výuky českého jazyka velmi dobrá.

Matematika

Časová dotace je v souladu se schváleným učebním plánem, členění učiva do jednotlivých ročníků plně neodpovídá učebním osnovám (např. probírání učiva kružnice ve III. ročníku). Časově tematické plány učiva jsou vyučujícími zpracovány podle učebnic schválených MŠMT ČR, které nekorespondují s učebními osnovami jednotlivých ročníků. O žácích se speciálními potřebami jsou vyučující informováni, přístup k žákům byl adekvátní vzhledem k jejich potřebám. Sledované cíle výuky byly splněny. Bezprostřední příprava některých hodin byla vynikající. Plánování a příprava měly celkově velmi dobrou úroveň.

Výuka matematiky je vedena dvěma vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti a jednou vyučující se způsobilostí v souladu s ustanoveními vyhlášky MŠMT ČT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Nezpůsobilost neovlivnila kvalitu vzdělávání.

Vyučování probíhalo v prostorných, esteticky a didakticky podnětných učebnách, které byly efektivně využity k uplatnění psychohygienických zásad. Učební pomůcky jsou v malé míře inovovány, ve výuce byly funkčně využívány. V učebnách jsou zřízeny počítačové koutky (1 PC s výukovými programy). V době inspekce pracovali žáci s výukovými programy s velkým zájmem i v době přestávek. Didaktická technika k zefektivnění organizace výuky (zejména ve II. třídě se dvěma ročníky) nebyla využita. Žáci pracovali s učebními texty, didaktickými pomůckami, s doplňkovým učebním materiálem. Výrazně pozitivní byla názornost výuky (zlomky) ve 4. ročníku a činnostní pojetí a rytmizace výuky v 1. ročníku. Podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.

Struktura hodin, volba metod a forem práce byla ve většině hodin promyšlená, dílčí nedostatky se vyskytly v jasnosti organizačních pokynů (zadání), logické provázanosti jednotlivých činností žáků a algoritmu výpočtu. Vyučující využívaly různorodé metody práce, organizovaly práci ve dvojicích, skupinách, vedly žáky ke schopnosti aplikace učiva a k alternativním způsobům řešení. Tato schopnost žáků není dostatečně oceňována v prověrkách učiva. Rozvíjeny byly techniky zapamatování učiva formou herních činností, matematická představitivost prostřednictvím věcí každodenní potřeby, zadávány byly diferencované úkoly dle obtížnosti, zájmu a schopností žáků. Pozornost byla věnována práci s chybou. V některých částech hodin chyběla konkrétní zpětná vazba, důsledné ověření pochopení a zvládnutí učiva. Organizace, formy a metody práce jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Žáci byli motivováni převážně učivem v různých mezipředmětových vztazích, názorností výuky a přístupem vyučujících (poskytování individuální rady a pomoci). V malé míře bylo efektivně využito sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Dílčí rezervy byly v průběžné motivaci některých žáků. Motivačně bylo uplatňováno rozšiřující učivo a problémově zadávané úkoly. Žáci byli průběžně slovně pozitivně hodnoceni, v některých hodinách byli objektivně klasifikováni (individuální opakování učiva samostatnou prací). Četnost hodnocení v žákovských knížkách a zvolené formy ověřování učiva jsou dostatečné. Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.

V matematice byli žáci vedeni k přesnému vyjadřování, k užívání matematické terminologie, v některých hodinách však s nadbytečnou dominancí vyučujících na úkor cíleně směřované komunikace žáků. Pravidla vzájemné komunikace a interakce nebyla vždy jednotlivými žáky dodržována. V této oblasti jsou dílčí rezervy, rovněž tak v užívání spisovné výslovnosti.

Názory a vyjádření žáků nebyly v některých případech citlivě vnímána a vhodně ve výuce aplikována. Vzájemná spolupráce a komunikace je zčásti ovlivněna zdravotními dispozicemi žáků, má výraznou převahu pozitiv.

Vzdělávání matematiky mělo velmi dobrou úroveň.

Prvouka, přírodověda, anglický jazyk

Plánování výuky sledovaných předmětů obsahově i časově koresponduje se vzdělávacím programem (viz časově tematické plány). Dílčí rezervy byly shledány v plánování výuky prvouky spojených ročníků v dlouhodobějším horizontu (možnost spojovat témata, diferencovat). Bezprostřední příprava na výuku byla velmi pečlivá zejména v oblasti přípravy didaktických pomůcek. Výuce prvouky ve spojených ročnících chyběla větší promyšlenost ve volbě metod a forem práce. Plánování a příprava mají celkově nadprůměrnou úroveň.

Výuku zabezpečují vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti. Uvedená skutečnost neměla vliv na kvalitu sledované výuky. Vyučující si průběžně doplňují své pedagogické i odborné znalosti prostřednictvím kurzů a seminářů.

Velmi pěkné, prostorné, didakticky podnětné a estetické třídy spolu s kreativním přístupem vyučujících pozitivním způsobem ovlivňují kvalitu výuky. Technické a materiální vybavení tříd (audio, PC, softwarové vybavení pro dané předměty, odborná literatura, přinesené nebo vyrobené didaktické pomůcky, mapy, nástěnné obrazy, magnetické tabule) má nadprůměrnou úroveň.

Většina sledovaných hodin byla velmi dobře promyšlená, jasně stanovený cíl byl v závěru hodin vyhodnocován, jednotlivé části na sebe logicky navazovaly. Frontální, samostatná nebo skupinová práce podporovaná tvůrčím využitím učebnic, didaktického materiálu (encyklopedie, atlasy, odborná literatura, ilustrační a názvoslovné karty...), audiotechnikou a počítačovými programy, prací na relaxačních koberečích, dramatizací a mezipředmětovými vztahy zvyšovala efektivitu výuky a podněcovala žáky k lepším výkonům. Výrazně kladným prvkem některých hodin byla diferenciací ve prospěch pomalejších i bystřejších žáků. Některé ze sledovaných hodin byly méně promyšlené v oblasti kooperativní práce žáků. Organizace, metody a formy práce měly spolu s psychohygienickými podmínkami výuky velmi dobrou úroveň.

Hodnocení žáků probíhalo většinou ústní formou, byli vedeni k hodnocení a sebehodnocení, časté pochvaly za dílčí úspěchy a aktualizace výuky (využití již uskutečněných vycházek a exkurzí nebo vlastních zkušeností) podporovaly jejich iniciativu a zájem o výuku. Dílčí rezervy byly shledány ve vyhodnocování skupinových prací, kde vyučující nadbytečně dominovaly. Motivace a hodnocení měly nadprůměrnou úroveň.

Ve sledovaných hodinách byl dán žákům dostatečný prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností, vlastního úsudku a jeho obhajování. Atmosféra výuky byla pozitivně ovlivňována osobnostními postoji vyučujících. Většina žáků respektovala dohodnutá pravidla chování, některé negativní projevy jednání nebyly vyučujícími důsledně korigovány. Interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Sledovaná výuka prvouky, přírodovědy a anglického jazyka měla velmi dobrou úroveň.

Estetické výchovy - výtvarná a hudební výchova

Časová dotace odpovídá schválenému učební plánu, možnosti propojování výtvarné výchovy s praktickými činnostmi v 1. až 3. ročníku není využíváno. Časově tematické plány učiva jsou

zpracovány a v průběhu výuky dle potřeb operativně aktualizovány. Hudební a výtvarné činnosti rozvíjejí žáci dále formou zájmových útvarů, organizováním mimoškolních akcí, účastí v soutěžích. Stanovené výukové cíle jsou v souladu se standardem učiva. Dílčí nedostatek byl zaznamenán v bezprostřední přípravě výtvarné výchovy (v přiměřenosti cíle výuky vzhledem ke schopnostem žáků). Plánování a příprava výuky vzhledem k podmínkám školy měly příkladnou úroveň.

Výuka předmětů je vedena, kromě jedné hodiny výtvarné výchovy s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, vyučujícími se středoškolským pedagogickým vzděláním. Nezpůsobilost neovlivnila kvalitu výuky.

Vyučování probíhá v kmenových učebnách k činnostnímu pojetí dostatečně prostorných, funkčně a netradičně uspořádaných, esteticky a didakticky podnětných. Organizace výuky splňovala psychohygienické zásady vyučování. Materiální zabezpečení je na dobré úrovni, koncepční záměry školy směřují ke zkvalitnění výuky výtvarné výchovy (vybudování keramické dílny). Učební pomůcky (hudební nástroje, audiotechnika, výtvarné materiály, odborná literatura, ukázky výtvarných děl a prací žáků) byly efektivně využívány. Podmínky vzdělávání a jejich využívání jsou hodnoceny jako vynikající.

Hudební výchova byla organizována prostřednictvím různorodých hudebních aktivit frontálních, skupinových nebo individuálních. Metody a formy práce směřovaly k činnostním aktivitám žáků - hra na tělo, hudební doprovod na orffovský instrumentář, pěvecké, poslechové či tanečně pohybové projevy, soutěž. Dílčí nedostatek byl v provázanosti - metodickém postupu některých činností směřujících k osvojení nové písně. Zvolená organizace výtvarné výchovy respektovala potřeby spontánního projevu žáka a diferenciaci výtvarného cíle - práce v ročníkově členěné třídě. V rámci dané výtvarné techniky a tématu měli žáci možnost vyjádřit svůj výtvarný názor. Dílčí nedostatky byly v nevhodné názornosti, vedoucí ke schematickému zjednodušenému výtvarnému projevu, v nedostatečném časovém prostoru v závěru hodiny pro vedení žáků k pořádku a k hodnocení výtvarných prací (podílu žáků na vyjádření se k práci), v náročnosti zadání práce vzhledem ke zkušenostem žáků (modelování). Pozitivem bylo uplatňování kooperativní techniky učení rozvíjející sociální kompetence žáků. Organizace, formy a metody práce měly převahu pozitiv.

Vnější motivaci žáků byla vyučujícími věnována potřebná pozornost formou mezipředmětových vztahů (vlastivěda - regionální prvky), multikulturální tematikou, formou simulace rozvíjející sebereflexi žáka, osobní iniciativou (hudebními dispozicemi) vyučující ve výuce a nápaditým problémovým zadáváním úkolů. Ve výuce byly využívány zkušenosti žáků, převažovalo průběžné pozitivní hodnocení. Závěrečné hodnocení výtvarných prací bylo z časových důvodů kvalitativně rozdílné. Rezervy v organizaci výuky (1 hodinová dotace) a v efektivním využití vyučovacího času ovlivňují úroveň motivace a hodnocení žáků. Motivace a hodnocení žáků měly převahu pozitiv.

Žáci jsou vedeni k respektování pravidel vzájemné komunikace a jednání, účinnost však není u některých žáků optimální. Převažující verbální dominance vyučujících nevytváří dostatečný prostor pro uplatnění názorů žáků, k rozvíjení jejich myšlenek a k vytváření požadovaných komunikativních kompetencí. Některé projevy nežádoucího chování žáků byly vyučujícími potlačeny, avšak na úkor jejich účinného řešení, zejména rozvoje sebereflexe žáka. K výuce žáci projevovali pozitivní vztah, iniciativně se jí účastnili. Kvalita interakce a komunikace žáků je ovlivněna vysokým počtem žáků s diagnostikovanou poruchou učení nebo lehkou mozkovou dysfunkcí, přesto převažují v této oblasti pozitiva.

Kvalita sledované výuky hudební a výtvarné výchovy měla vzhledem k podmínkám školy velmi dobrou úroveň.

Tělesná výchova

Výuka předmětu je v souladu s doporučením učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola ve 2. – 4. ročníku rozšířena o jednu hodinu týdně. Plánování prostřednictvím časově tematických plánů je v souladu s učebními osnovami, v některých případech však má spíše formální charakter (podrobné časové rozvržení učiva v kontrastu s povětrnostními podmínkami, oproti realitě odlišné plánování 2. a 3. ročníku, obsahově nekonkrétní pojmy – atletika). Bezprostřední příprava na výuku byla méně promyšlená zejména v oblasti volby cvičebního prostředí a tomu odpovídajících tělovýchovných aktivit. Hodina realizovaná v tělocvičně školy byla připravena příkladně. Plánování a příprava výuky měly celkově průměrnou úroveň.

Předmět je zajišťován vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti požadované ustanoveními § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Výuka je realizována v malé školní tělocvičně, na školní zahradě, na hřišti TJ Lhota nebo v nedalekém lese. Vybavení tělocvičny má velmi dobrou úroveň, avšak vzhledem k chybějícímu úložnému prostoru je nářadí umístěno po obvodu tělocvičny a zmenšuje tak cvičební plochu. Areál školní zahrady byl v době inspekce poznamenán nedokonalou povrchovou úpravou po výkopových pracích, což neumožňovalo bezpečné využití této plochy k tělovýchovným aktivitám. Prostory nedalekého lesa nebyly v jedné z hodin účelně využity. Areál TJ Lhota je pro výuku některých míčových her a atletických disciplin kvalitní. Vybavení sportovním materiálem a náčiním se stále zlepšuje. Materiální zabezpečení sledované výuky mělo průměrnou úroveň.

Organizace části sledované výuky byla poznamenána nevhodnou volbou cvičebního prostředí a s tím spojenou improvizací, která vedla ke snížení efektivity a bezpečnosti výuky. Vyučujícím se nedařilo udržet pozornost žáků, nejednoznačné pokyny, nedůslednost v jejich kontrole a méně účelná volba forem a metod práce (např. dlouhé čekání na přihrávku nebo provedení cviku) vedly k poklesu zájmu žáků o výuku. Nedostatkem těchto hodin bylo i chybné užívání odborné terminologie a nedodržování zásad bezpečnosti (řetízky, sandály). Hodina realizovaná v tělocvičně se vyznačovala promyšleností, logickou stavbou a vysokou efektivitou, hodina vedená na hřišti TJ měla velmi dobrou úroveň. Ve všech hodinách byla dodržována zásada přiměřenosti, individuální potřeby žáků byly respektovány. Organizace sledované výuky měla celkově průměrnou úroveň, psychohygienické podmínky byly velmi dobré.

V průběhu hodin byli žáci povzbuzováni k lepším výkonům jak vyučujícími, tak spolužáky. Atletické výkony byly zaznamenávány a pozitivně hodnoceny. Kladné hodnocení a zařazování soutěživých prvků mělo motivační charakter. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla narušována nerespektováním stanovených pravidel chování a jednání některými žáky (diskuse o výběru tělovýchovných aktivit, neuposlechnutí pokynu, pocity křivdy a s tím spojené provokativní jednání), což velmi ztěžovalo práci vyučujících. Úroveň motivace a hodnocení byla velmi dobrá, komunikace byla průměrná.

Sledovaná výuka tělesné výchovy měla průměrnou úroveň.

Praktické činnosti

Vyučování probíhalo v souladu s učebními dokumenty. K jejich praktickému plnění jsou zpracovány časově tematické plány učiva. Příprava pomůcek a promyšlenost vyučovacích hodin byly nadprůměrné. Plánování a příprava výuky byly celkově velmi dobré.

Vzdělávání se uskutečnilo v didakticky i esteticky podnětných kmenových učebnách respektive

na zahradě a v předzahradce školy. Psychohygienické podmínky byly pozitivně ovlivněny prostorami vyučování a jeho činnostním pojetím. Praktické činnosti vyučovaly 2 učitelky bez předepsané způsobilosti, nezkušenost měla pouze parciální vliv na kvalitu vzdělávání v oblasti interakce a komunikace. Podmínky vzdělávání měly celkově nadprůměrnou úroveň.

Organizace vyučování byla postavena na aktivním činnostním vzdělávání s využitím samostatné nebo skupinové práce. Byly rozvíjeny pracovní návyky žáků, jejich motorické dovednosti, představivost. Efektivní vyučování pěstitelských prací a práce s materiálem vytvářely požadované způsobilosti žáků. Organizace, formy a metody vyučování měly velmi dobrou úroveň.

V úvodu hodin byli žáci na koberci (u stolu na školní zahradě) motivováni úpravou okolí školy, výrobou dárku mamince, nebo zajímavou prací s hlinou. Ve vyučování nechybělo průběžné ocenění činností žáků, v jednom případě dostali příležitost i k vlastnímu hodnocení kvality práce skupin. Úroveň motivace a hodnocení měla celkově nadprůměrnou úroveň.

Ve vyučování převládalo pracovní zaujetí, soustředění, vzájemná pomoc. Mezi vyučujícími a žáky je přátelský, otevřený vztah. Žáci měli prostor ke sdělení vlastního názoru, znalosti, zkušenosti i vzájemné komunikaci mezi sebou. Dílčí nedostatky spočívaly v opakování výroků po žácích, nekázní některých žáků způsobené pedagogickou nedůsledností nebo chybně zvolenými postupy. Celkově je oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově byla kvalita výuky praktických činností velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň výuky v předmětech český a anglický jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, praktické činnosti, výtvarná a hudební výchova byla nadprůměrná, v tělesné výchově průměrná. Celkově měla sledovaná výuka velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny reálně, vycházejí z rozboru stávajících demografických, materiálních, technických a personálních podmínek školy. Vytýčené cíle jsou za pomoci obecního úřadu a rodičovské veřejnosti postupně realizovány.

Plán práce Základní školy Žilina pro školní rok 2000/2001 vypracovaný ředitelkou školy, v souladu s ostatními pracovníky školy, je integrujícím dokumentem podrobně vypovídajícím o všech oblastech chodu školy - o organizaci, kontrole, dalším vzdělávání pracovníků, informačním systému a mimoškolních aktivitách. Dokument byl vypracován na základě podrobné analýzy výsledků práce minulého školního roku (Hodnocení plánu práce základní školy v Žilině ve školním roce 1999/2000) a stanovuje priority pro tento školní rok.

Roční plán je dále rozpracován do podrobných měsíčních plánů, které jsou operativně doplňovány, zaznamenávají nejdůležitější akce v měsíci, stanovují plnění konkrétních úkolů hospitační a kontrolní činnosti všech oblastí organizace školy. Plnění plánů je pravidelně vyhodnocováno, přijatá opatření jsou kontrolována.

Výuka probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, Úpravy a doplňky čj. 25 018/98-22 nejsou v některých předmětech zapracovány. Nabídka zájmových kroužků je velmi široká a pestrá (anglický, novinářský a počítačový, sportovní, stolní tenis, hra na flétnu, dovedné ruce, šití, vaření), vychází z potřeb a požadavků žáků a odpovídá osobnostnímu

zaměření pedagogických pracovníků a rodičovské veřejnosti. Pro žáky se specifickými poruchami učení byl otevřen nepovinný předmět zábavné čtení.

Individuální vzdělávací plány pro žáky se specifickými poruchami učení jsou velmi kvalitně zpracovány dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny, Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola zde nejsou zpracovány, stejně jako např. v časově tematických plánech učiva českého jazyka ve 4. ročníku a matematiky ve 3. ročníku.

Systematické a účelné plánování vycházející z rozborů a hodnocení jednotlivých oblastí chodu školy umožňuje efektivní řízení. Plánování výuky má dílčí rezervy. Celkově je oblast plánování hodnocena nadprůměrně.

Organizování

Organizace správy školy, výuky a jejího sociálního obrazu v obci tvoří kompaktní celek, který je písemně zpracován v *Plánu práce ZŠ Žilina, okres Kladno pro školní rok 2000 - 2001*. Je v něm stanoveno řešení zástupů, včetně kompetencí zaměstnanců a zástup v době nepřítomnosti ředitelky školy. Obsahuje organizaci školního roku, základní pravidla organizace vzdělávání, vnitřního a vnějšího informačního systému a program mimoškolních aktivit.

Organizační uspořádání odpovídá velikosti, charakteristice a potřebám školy. Spolupráce a každodenní kontakt malého počtu zaměstnanců, otevřenost školy vůči žákům a jejich rodičům jsou prostředky k zajištění chodu tohoto systému. Účinnost organizace školy dokládá mj. zvláště nadprůměrná kvalita vzdělávání, atmosféra školy, aktivní účast zaměstnanců na mimoškolních akcích školy a kvalitou spolupráce s obcí, doloženou zájmem starostky obce o činnost školy v rozhovoru během inspekce.

Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy je řádně vedena. Organizace výuky je kvalitní, v současné době ředitelka školy analyzuje efektivnost a účelnost tříhodinové dotace tělesné výchovy. Přehled o školních a mimoškolních aktivitách, fotodokumentace, kronika, aktivní příprava žáků na mimoškolní akci v termínu inspekce svědčí o příkladné výchovné práci školy.

Řád školy byl řádně projednán a schválen, obsahuje předepsané náležitosti, kvalitně jsou zpracována práva žáků.

Každodenní kontakt s učiteli je doplněn propracovaným systémem provozních porad a pedagogických rad s přenosem informací na nástěnce, pro kontakt s žáky jsou vytvořeny nápadité prostorové podmínky (vstupní vestibul a schodiště jako hlediště a vstupní dveře a chodba jako jeviště Divadélka u zvonu), zprávy vložené do schránky Důvěrníčka jsou rozebírány v žáky organizovaném „Kotli“. Vysílání školního rozhlasu zabezpečované žáky a organizované jako zájmový útvar netradičně a příkladně rozvíjí jejich sociální i osobnostní kompetence. Propracovaný vnější informační systém pro spolupráci s rodiči, obecním úřadem, mateřskou školou, navazující základní školou, pedagogicko-psychologickou poradnou je příkladný. Ze zjištění ČŠI je zřejmá jeho neformálnost a funkčnost (např. dary občanů města na aktuálně připravovanou mimoškolní akci, návštěva starostky obce, zprávy místního rozhlasu, místní časopisy, školní časopis a další). K dispozici žákům je i počítač v ředitelně, kde mají přístup k internetu. V současné době se zpracovává webovská stránka školy.

Jednání pedagogických rad se orientují převážně na pedagogické záležitosti, protože organizační, technické a pracovní jsou projednávány na provozních poradách. Zápisy svědčí o jejich kvalitní organizaci a vedení. V závěrech jednání je zřetelná zpětná vazba a řízené zlepšování kvality vzdělávání.

Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000 má vypovídací kvalitu, je zpracována v souladu

s obecně závaznými právními předpisy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů jsou vzhledem k charakteru a podmínkám školy hodnoceny jako příkladné.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pedagogických pracovníků je vzhledem k podmínkám školy bezprostřední a funkční, zvolené nástroje koncepčního a operativního řízení (např. každodenní kontakt, systém „otevřených dveří“, informační nástěnka, vedení provozních porad a pedagogických rad, koncepce školy, plán kontrolní činnosti a aktivit školy) jsou efektivní, logicky provázané, zajišťující kontinuální kvalitativní vývoj školy.

Ředitelka školy uplatňuje ve své řídicí práci přiměřenou náročnost, která je pracovníky školy pozitivně přijímána a odráží se v kvalitě vzdělávání. Vlastním iniciativním přístupem, zainteresovaností, vynikající kvalitou vzdělávání a svým metodickým vedením (kvalitní rozbor sledovaných vyučovacích hodin), podporou kreativity a péčí o začínající pedagogy vytváří ředitelka školy příznivé neformální klima výchovně vzdělávací práce.

Schopností pedagogů a jejich zájmů je využíváno i v rámci vedení zájmových útvarů, dle omezených finančních možností je školou podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků. Tato oblast je koncepčně plánována, pravidelně vyhodnocována, přijímána jsou opatření (stanovení priorit, hospodaření s finančními prostředky). Získané poznatky jsou ve výuce cíleně sledovány a aplikovány.

Systém morální a hmotné stimulace pracovníků je funkční a promyšlený, možnost finančního ohodnocení dle stanovených kritérií, se kterými byli pracovníci školy prokazatelně seznámeni, však není vzhledem k finančním možnostem školy optimálně reálný.

Podmínky pro práci jsou vytvářeny - skromné zázemí sborovny, možnost práce na PC (internet), budování odborné knihovny se zaměřením na literaturu z oblasti speciální pedagogiky (péče o žáky s SPU a CH). Nedostatečný je vzhledem k finančním možnostem odběr odborných časopisů. Systém evidence vybavení školy umožňuje jeho bezproblémové využívání ve výuce.

Škola provádí pravidelné sebehodnocení (výroční zpráva školy, jednání pedagogických rad, prověrky učiva žáků, účast a úspěšnost žáků v soutěžích a mimoškolních akcích), jehož podkladem je systematicky a motivačně prováděná kontrolní činnost.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků vzhledem k podmínkám školy je hodnocen stupněm vynikající.

Kontrolní mechanismy

Sebeevaluace školy (provedená ředitelkou školy na základě poznatků z hospitační a kontrolní činnosti uplynulého školního roku hodnocení plánu práce v roce 1999/2000) je velmi kvalitním počinem podporujícím rozvoj školy v dalších letech. Plán kontrolní činnosti pro tento školní rok postihuje všechny oblasti chodu školy včetně účelného zaměření na oblast rezerv. Erudovanost ředitelky školy se odráží v kvalitním vedení pohospitačních pohovorů s vyučujícími. Záznamy z hospitací postihují pozitiva i oblast rezerv a stanovují úkoly potřebné ke zlepšení a odstranění zjištěných nedostatků. Závěry z kontrolní činnosti ředitelky školy korespondují s inspekčními zjištěními.

Kontrola pedagogické dokumentace je pravidelná a důsledná, rezervy byly shledány v kontrole plnění učebních osnov.

Efektivnost a kvalita vzdělávání je ověřována zahajovacími, pololetními a závěrečnými

prověrkami učiva matematiky, českého jazyka, prvouky, vlastivědy a přírodovědy ve 2. - 4. ročníku, které jsou ředitelkou školy pravidelně kontrolovány. Dílčí nedostatky byly zjištěny v obsahu učiva některých zadaných prověrek (např. matematické prověrky obsahovaly i rozšiřující učivo).

Rozsah, účinnost a kvalita kontrolních mechanismů mají velmi dobrou úroveň s dílčími rezervami v oblasti respektování úprav a doplňků realizovaného vzdělávacího programu.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je systematické, účelně provázané a vysoce efektivní. Celkově má nadprůměrnou úroveň s dílčími nedostatky v oblasti plánování výchovně vzdělávacího procesu a jeho kontrole.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Kladno o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 114/99-00
- Výkaz o ZŠ k 30. září 2000
- koncepční záměry školy
- řád školy včetně příloh
- Plán práce ZŠ Žilina, okres Kladno pro rok 2000-2001
- Hodnocení plánu práce ZŠ Žilina, okres Kladno pro školní rok 1999-2000
- časově tematické plány sledovaných předmětů
- pracovní náplně provozních zaměstnanců
- zápisy z pedagogických rad
- zápisy z provozních porad
- rozvrh hodin
- třídní knihy školního roku 1999/2000 a 2000/2001
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999-2000
- Výroční zpráva o hospodaření školy za školní rok 1999-2000
- dokumentace školních a mimoškolních aktivit
- projekt protidrogové prevence
- dokumentace zdravotně postižených žáků
- přehled zájmových kroužků ve školním roce 2000 – 2001
- třídní knihy a záznamy o vedení zájmových útvarů
- podkladová inspekční dokumentace
- kritéria stanovení osobních příplatků
- hospitační záznamy ředitelky školy

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání

Škola disponuje kvalitním prostorovým zázemím pro výuku – prostorné třídy, tělocvična, samostatná družina, školní zahrada, vstupní vestibul a schodiště upravené pro potřeby divadélka nebo diskusních programů. Materiálně technické podmínky jsou postupně zkvalitňovány. Personální obsazení je stabilní, absence způsobilosti je kompenzována dalším vzděláváním pracovníků prostřednictvím kurzů a seminářů nebo samostudiem odborné literatury.

Kvalita vzdělávání

Výuka ve sledovaných hodinách měla celkově nadprůměrnou úroveň s rezervami v hodinách tělesné výchovy způsobených nevhodnou volbou cvičebního prostředí.

Kvalita řízení

Erudovanost ředitelky školy se kvalitativně odráží do celkového řízení a rozvoje školy, řízení má nadprůměrnou úroveň.

Škola má velmi dobrou úroveň.

Ze zjištění ČŠI vyplývá celkově progresivní vývoj školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Věra Kolmerová
Členové týmu	Mgr. Dana Hanzelková
	Mgr. Miroslav Hanzelka

V Praze dne 15. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. června 2001

Ředitelka školy

Podpis

PaedDr. Jarmila Rychlá

.....

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Príslušný orgán státní správy (samosprávy): referát školství	2001-07-09	035 139/01-5079

Kladno		
Zřizovatel: Obec Žilina	2001-07-09	035 138/01-5079

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Nebyly podány